

ኤርትራውያን ዘንድድ ዘሎ ፖለቲካዊ እቶን፡ መሰረቱ ውሽጣዊ ምበር ግዳማዊ ኣይኮነን።

ክብረት ሰብኣዊ መሰል ኤርትራውያን ይገሃስ ኣሎ። ኤርትራዊ ይጽረፍ፣ ይህረም፣ ይጭወ፣ ይደሚ፣ ይቕተል፣ ንብረቱ ይራሰ ይዋረድ ኣሎ። ነዚ ዓይነተ ብዙሕ በደላትዚ ዝፍጽም ዘሎ ከኣ ኤርትራዊዮ። ዘስካሕክሕ ጥሕሶት ሰብኣዊ መሰል ዝፍጸመሉ ዘሎ ሃገርን ቦታንውን ኣብ ካልእ ዘይኮነስ ኣብ ኤርትራዊ።

ብዘይጭቡጥ ምኽኒያትን ሕጋዊ ኣገባብን ሰብኣዊ ክብሪ ክድፈር ኣይግባእን። ንብረት ክራሰ የብሉን። ኮታ መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰል ዜጋታትን ህዝብታትን ኣብ ሓደጋ ክወድቕ የብሉን። ግን እቲ ክኸውን ዘይግበእ ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ይኸውን ኣሎ። ኣብ ልዕሊ ዜጋታትን ማሕበራዊ ክፍልታትን ኤርትራውያን ብባህሊ ነውሪ፣ ብሃይማኖት ሓጥያት፣ ብሕጊ ገበን ተባሂሉ ዝግለጽ ግፍዒታት ብኸውሊ ዘይኮነ ብግህዶ ይፍጸም ኣሎ። ነዚ ብሓሳብ ንምግራሕ ንምእራም ተፈቲኑ ሰማዒ እዝኒ ኣይረኸበን። ካብ ልክዕ ንላዕሊ ትዕግስቲ ተራእዮ፡ ብቕንዕና ዘተኣናግዶ ብክብረት ዝሕዞ ኣካል ግን ኣይረኸበን።

ስለዚ ከኣ፡ እቲ ምኽሪ ሓይሊ ሓሳብ፡ እቲ ካብ ልክዕ ንላዕሊ ዝተመጠ ትዕግስቲ ንዕቀት ወሊዶ ስቕያት ወሲኹ ምበር ፍታሕ ኣየምጸእን። እቲ ኣብ ዝሓለፈ ዝፈሰሰ ደም፡ ዝነደለ ኣካል፡ ዝጠፍአ ህይወት ይኣኸለና፡ ኩናት ወረ ኩናት ኣይተስምዑና ኣይተርእዮና ዝመንቀሊኡ የዋህ ፖለቲካዊ ኣገንዝቦ፡ ብፖለቲካዊ ዕሽነት፡ ሕሉፍ ራዕዲ፡ ተመሳኸነት፡ ናይ ኣተሓሳስባ ልምሰትዮ ተተርጉሙ። ንዘይጸረዩ ናይ ፖለቲካ ዝራባግት ናይ ፖለቲካ ለባማት መሲሎም ክረኣዩዮ ገይርዎም።

መዘውር ፖለቲካዊ፡ ወተሃደራዊ፡ ቁጠባዊ፡ መትንታት ሃገር ምሉእ ንምሉእ ንዝተቐጸጸረ ፈጣርን መራሕን ሰማዊ ውድብ ህግደፍ ከኣ፡ መን ከማይ ክብል ኣተባቢዕዎ። ብዘይ ስኽፍታ ብዋጋ ህይወት ዜጋታትን ህዝብታትን ከም ቃሕታኡ ክጣላዕ ዕድል ሂብዎ። ኮታ ዋላ የዋህነት ዝዓብለሎ እንተኾነ ከም ሕልና ግን ዝሓለፈ ጸገም ይኣኸለና ምባል ቅኑዕ ነይሩ። ብተግባር ግን እቲ ቅኑዕ ኣተሓሳስባ ኣብ ኤርትራ ክነግስ ኣይከኣለን። ብናይ ምድንጋር ወፍርን፡ ተኩሲካ ቅተል ፖሊስን ተዓብሊሉ ኣንጉዕ ጠቕመ ፈሊጣውያን ኮይኑ ከገልግል ጸኒሑ። ሕጂውን መሊኡ ካብ ከምኡ ዝደሓኑ ኣይኮነን።

ከም ሰባት፡ ከም ዜጋታት፡ ከም ህዝብታት ክሳብ ዝሃለና፣ እቲ ግፍዒ ድማ ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናኸፍአ ምበር እናተመሓየሽ ይኸይድ ስለ ዘዩላ ግን፡ ንልዕሊ ርብዒ ዘመን ኢ-ሰብኣዊ ግፍዒታት ተጸሚምና፡ መፍትሒ ሓሳባት ለጊስና ሰማዒ ስኢና ካብ ዘይሰለጠና፡ ንቕድሚትውን ኣይሰልጠናንዮ ዝብል ናይ ድኹማት ኣተሓሳስባ ኣብ ኣእምሮና ቦታ ክንህቦ ኣይግባእን። ትማሊ ኣብ ኢድና ንዘሎ ዓርሞሾሻዊ ሓይሊ ብግቡእ ክንጥቀመሉ ብዘይምኻኣልና ግን ብልቢ ከጠዓሰና ኣለዎ። ኣብ ዝሕጸር ናይብና በደል ከም ዝፈጸምና ክንኣምን ኣለና።

ካብ ትማሊ ተማሂርና ንነገራት ብግዝያዊ ስምዒት ዘይኮነ ብፖለቲካዊ ንቕሓት ክንመዝን ኣለና። ንናይ ሓባር ወጽዓ ብሓባራዊ ቃልሲ ዝብል ስነ-ፍልጠታዊ ርድኢት፡ ንዝተዘርገ ወይ መዕቀሊ ጸረ-ህዝቢ ሰማዊ ጉጅለ ህግደፍ ኮይኑ ንዘሎ ፖለቲካዊ ኩነታትና ክነጽርዮ ኣለና። ውሽጥና ግዳም ከይወጽእ ጸላእትን ተጸባእትን ከይሕጎሱ ብዝብል ድሑር ኒሕ፡ ጸላእትና ክነሕንቅቕ የብልናን። ፖለቲካዊ ኣንፈትና ድሕነት ብዙሓትን ግዙኣትን ማእከሉ ገይሩ ክንጸር፡ ዝላሕለሐ ውደባ በረኣኢያን ተግባርን ብምስሓል ክንረባረብ ይህልወና።

ፖለቲካዊ መሰል ብቃልሲ ምበር ከም ነዋታዊ ነገር ብመልክዕ ህያብ ዝልገስ ኣይኮነን። ኣብ ፖለቲካ ብዓመጽ ዝተሓረመካ መሰል ተቐሊሰካ ጥራሕ ኢኻ ተረጋግጸ። ብ1991 ብዓወት ዝተጸምበለ ነጸነታዊ ተጋድሎና ከኣ ግብራዊ ምስክርዮ። ኣንጻር ዓመጽን ዓመትን ዝካየድ ቃልሲ ግን፡ ካብ ፍትሓዊ ራእይ፣ ስጡምን ሕጋውን ውደባ ምውናን ወጻእ ክዕወት ዝሕሰብ ኣይኮነን። ስለ ዝተወጸዕካ፡ ከመይነት ኣሰላልፋ ፖለቲካዊ ሓይልታት

ብማሕበራዊ መሰረቶም ከይገምገምካ፡ ካበይ ተበጊስካ አበይ ክትበጽሕ ኢኻ፡ ንመን ሒዝካ ወይ ምስ መን ተመሓዚኻ ብስትራተጂን ስልትን ከየነጸርካ፡ ብሰናይ ድሌት ወይ ብሃውራ ክትዕወት ምሕሳብ ዘይክውንነታዊዮ።

ፍጹም መላኺ እንኮ ሰባዊ ስርዓት ምሉእ ንምሉእ ኣብ ዝተቐጸጸራ ሃገር፡ መጀመርያ ክሕሰብ ብትኹረት ክረኣ ዘለዎ ድማ፡ ጠንቂ ዘቤታዊ ጸገምካ ነጻርካ ምፍላጥን ምፍጥሰንዮ። ውሽጣዊ ቁስልኻ ሓቢእካ ጥዑይ ክትመስል ብምፍታን ሓቀኛ ፈውሲ ኣይርከብንዮ። ዝጋዕዞዮ ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ጎዳና ከይጸርግካ፡ ብፈጠራዊ ፕሮፖጋንዳዊ ጎስጓስ እናተመራሕካ ሰላም ኣለኹ ኣለና እንተበልካ ትርፉ ክብሪ ሚዛንካ ምጉዳል፡ ከም ህዝቢ ከም ሃገር ጎደና ጥፍኣትካ ምጽራግዮ ዝኸውን። ብደመኛ ጸላኢኻ እናተመራሕካ፡ ብኹለንተናኻ ንደገ ጥራሕ ምጥማት ነቲ ስቓይ ዘጋድድ ምበር ዝፍውስ ኣይኮነን። ኮነ ኢልካ ዝፍጸም ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ወጽዓ ክውንዝፍ፡ ንህዝቢ ስውራት ከም “ደቂሕድርትና” ህግደፍ ጥራሕ ዝሪኦምን ዝሰምዖምን ግዳግውያን ጸላእትን ተጸባእትን ናብ ዝበሃሉ ሓይልታት ኣቓልጦ ንምግባር ዝመሃዝ ዘሎ ውዲት፡ ወጊድ ናይ ትማሊ ላግጺ ይኣክል ዝብል ዘየደናግር መልሲ ክወሃቦ ኣለዎ።

ካብ ዘየለ ግዳግዊ ናይ ወራር ሓደጋ፡ ንህልዊ ከዳዕ ዘቤታዊ ጸላኢ ክትመርጽ ዝግበር ዘሎ ናይ ዓዋሉ ፈተነ ብንቕሓት ምርዳእን ምምካትን ናይ ኩሉ ውጽዕ ግፋዕ ኤርትራዊ ዜጋ እዋናዊ ተባራራዊ ዋኒን ክኸውን ይግባእ። ህግደፍ ንህዝብታት ኤርትራ ኣብ ሓደጋ ዘውደቐ ቀዳማይ ጸላኢ ምበር፡ ብልኡላውነት ዝግደስ ፈታዊ ኣይኮነን። ጉጅለ ህግደፍ ፈራሕ ጨካን ቀታሊ ምበር ኣላዩ ሕሙማት ኣይኮነን። ጃንዳዊ ውዲታዊ መሪሕነት ህግደፍ ኤርትራዊ ሰብአውን ዜግነታውን ክብረት ዘራኸሰ ናይ ፖለቲካ ጉልሓዮ። ስለዚ ከኣ ህዝቢ ብመደብ ኣድኪዩ በቲኑ ብመሬታዊ ልኡላውነት ይግደስዮ ዘስምዕ ኣብዚ እዋናትዚ የካይድ ኣለኹ ዝብሎ ኣኼባን ሰሚናራትን ዝተሰምዩ ጎስጓጎት ልክዑ ዝሓለፈ ላግጺዮ። “ድሕሪ ሞት ጥዕና ቅበጽ” ዓይነት ከንቱ ዓጽረሞታዊ ሃቕነዮ።

እዚ ስማዊ መንግስታዊ ጉጅለ፡ብስመ ነጻነት፣ ስውኣት፣ ልኡላውነት ተጎልቢቡ ነዊሕ ርሕቀት ተጓዲዙ። ኮሚሽን ዶብ ዝወሰነልና መሬት ከይተረከብና፡ ዘተ የለን። ሰላም የለን። ደሞክራሲ የለን። ልዕልና ሕጊ የለን። መደባት ልምዓት የለን እናበለ ንሃገር ከም ሃገር ንኣስታት ክልተ ዓሰርተ ዓመታት ካብ ኩሉ-መዳያዊ ንጥፈታት ኣደስኪልዎ ጸኒሑ። ካብ መፋርቕ ዓመተ 2018 ከኣ ጉዳይ ዶብ ኣጀንዳና ኣይኮነን። ኤርትራዊ ዘቤታዊ ጸገም ኮነ፡ ጉዳይ ዶብ ምፍታሕ ዝበሃል ክሕዘና የብሉን። ኣብ ቅድሚና ሓደ ዝዚፍ ስእሊ ኣሎ። ምርግጋእ 480 ሚሊዮን ህዝቢ ዝርከበሉ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ። ትኹረትና ስጉምና ናብኡ ዘቕነዎዮ። ካብዚ ወጻኢ ዶባና ዶ እንታይ ዶ ዝበሃል ሓሳብ ነቲ ገጂፍ መደብ ምስማምዮ ብዝብል ንህዝብታት ኤርትራ ግልጺ ዘይኮነ በይናዊ ስምምዓትን ውሳኔታትን ክገብር ጸኒሑ።

ሕጂ ድማ እነሆ፡ ተውሳኸይ እንታይ ሓጥያት ኣለኒ “ሕጽብ ከም ጳላጦስ” መሲሉና ኮንደኸን ኢልና ዝኸድናዮ ስጉሚ ነይሩ። ግን ከም ድሌትና ኣይኮነን። ስርዓት ወያነ ካብ ወሳኒ ናይ ስልጣን ቦታ ወራዱ ምበር ሓሳቡ ኣይተሃርመን። ሕልምና ብሓሳብን ብተግባርን ዝተሃርመ ወያነ ምርኣይዮ ነይሩ። ኣይሰመረን። ስለዚ ዘለና ዕድል ከም ቀደምና ስንኻ ምንካሰዮ። ዝመጽእ ይምጸእ ምጽማምዮ። ጅግና ህዝቢ ኤርትራ ብገለ ዝመጽእ ህቡላዊ ንፋስ ዝወስዶ ንቕሓት ከምዘይብሉ መንግስትና ኣጸቢቐ ይፈልጥዮ። ዕጥቂ ምስግም ምጽማም ንህዝቢ ኤርትራ ከም ባህሊ ዝተታሕዘ ልሙድ ተግባር ምበር ሓድሽ ተመክሮ ኣይኮነን።

ሎሚውን ከም ትማሊ ልኡላውነትና ክሳብ ነኸብር ሓባራዊ መኸተ ከድልዮናዮ። ህዝብን መንግስትን ማይን ጸባን ኮይና ዘይንፈትሖ ጸገም ድማ የለን። ክቡር ፕረሲደንት ሃገረ ኤርትራ ኣብ በበይኑ ኣጋጣሚታት ደጋጊሙ ከም ዝገለጸ ኣብዚ ዝሓለፈ ርብዓ ዘመን ካብ ርሑቕን ቀረባን ዘጋጠመና ዝተዋደደ ሸርሒ ብዘደነቕ ኣገባብ ብዓወት ሰጊርናዮን ተማሂርናሉን ኢና ዝብል ኣሰልቻዊ ፕሮፖጋንዳዊ ነፍሒታት ኣብ ምንዛሕ

ይርከብ አሎ። “ብኸበሮ ገዲፎምሲ ብሕብጢጥ” ከም ዝተባህለ ብኸብረት ኣይፋልካን ንዝብል ሓይሊ ሓሳብን ትዕግስትን ንዓቶ ከም ዘይሃለለ፡ ተገልቢጡ ስልጣን ኣድሕኑ ዝብል ኣውያት የስምዕ አሎ።

ንኤርትራውያን ዘንድድ ዘሎ ፖለቲካዊ እቶን ግን፡ ውሽጣዊ ኤርትራዊ ዛዕባ ምበር ግዳማዊ ኣይኮነን። ድሕሪ 1991 ንነጻነትን ልኡላውነትን ኤርትራ ሓደጋ ዝኾነ ሃገርን መንግስትን ኣይተራእየን። ንሓርነታዊ መሰልን ቁጠባዊ ረብሓን ኤርትራውን ዝጸባእ ናይ ግዳም ምንቅስቃስ ኣይተራእየን። (ነቶም ህግደፍ ንህዝብታት ኤርትራ ንምድንጋር ባዕሉ ኣብ ፕሮፖጋንዳዊ ኣጀንዳኡ ዘእተዎም ደገፍትን ፈተውትን ኤርትራውያንን ኤርትራዊ ሃገርነትን ዝኾኑ መንግስታት ከይዘንጋዕና ማለትዮ።) ብዝኾነ ንሕና እቶም ኣብ ህላውን ቀጻልነትን መንግስቲ ህግደፍ ረብሓ ዘይብልና ግፉዓት ኤርትራውያን ህግደፍ ከም ስርዓት ከይተወገደ ሰለም ከነብል የብልናን። ዋኒና ስዑርን ተለዋዋጥን መገርጽ ህግደፍ ምስማዕ ዘይኮነ፡ ሓቢርናን ተኸባቢርናን ነበረ ምግባሩዮ።

ህግደፍ ሃገራዊ ካባ ዝወደየ መርገጽ ኣልቦ ኣኸብካብዮ። መራሒ ህግደፍ ጎይታ መብጸጎዮ። ኣብ ትሕቲኡ ሃገራዊ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ዝተሰምየ ምስ ምሉእ ዕጥቆም ብባርነት ዘገልግሉ ዘለው እኩባት ሰብ ብረት፡ ካብ መሳርዑ ክሳብ ዘይወጽኡ ብተግባር ንብረት ናይቲ ጸረ-ህዝቢ መሪሕነታዊ ጉጅለ ምበር ኣገልጋልቲ ህዝቢ ተኸላኸልቲ መሬታዊ ልኡላውነት ኣይኮነን። ስለዚ ህግደፍ ክሳብ ምሉእ ስዕሪቱ ኩሉ ደኸን ኢሉ ዝሓስቦ ካብ ምግባር ኣይከቋርጽንዮ። ግፉዓት ግዳያት ህግደፍ ከኣ፡ ካብ ዘቤታዊ ወጽዓ ንምግልጋል ወናኒ ፖለቲካዊ ስልጣን ንምጅን ተወዲብካ ምቅላስ መተካእታ ኣልቦዮ።

ተወዲብካ ምቅላስ ክበሃል እንከሎ፡ መጀመርያ ተወዲዕካ ከም ዘለኻ ምርዳእ። ብካልኣይ ዓይነት ወጽዓኻ ምልላይ። ሳልሳይ በዓል ቤት ናይቲ ወጽዓ፡ ደርባዊ ባህርን ማሕበራዊ መሰረትን ወጻዒ፡ ዝጥቀሙሉ ሜላ፡ ኩሉ ሸነኻዊ ናይ ምትግባር ዓቕሙ ምግምጋም ምንባብ የድሊ። ራብዓይ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ፖለቲካዊ ርእይቶ ብመንጽር ዝበጽሖካ በደልን ከተረጋግጸ ኣትደሊዮ ዕላማን ብምሉእ ሓሲብካ ተለሚካ ዓቕሚኻ መዚንንካ ውጽዕ ምስ ውጽዕ እናተላዘብካ ናብ ግብራዊ ስራሕ ምውፋር የድሊ። ኤርትራውያን ዘንድድ ዘሎ ፖለቲካዊ እቶን ውሽጣዊ ምበር ግዳማዊ ከምዘይኮነ ዘይምርዳእ እንተሃልዮ ግን፡ ካብ ሕሉፍ ዘይምምሃር ኣብ ገይጋኻ ጋም ማን ምባል ምጅን ምርዳእ ኣገዳሲዮ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 22-04-2019